

Абдуманноб МАМАЖОНОВ

ХАЗОН БЎЛМАС АТИРГУЛ

(ШЕЪРЛАР)

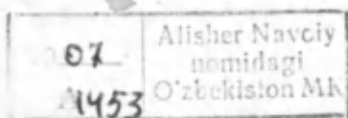

**«Наманган» нашриёти
2007**

10 33052
0

III 629 - 1419.16 - 1271600 2007
630 - 2,0 (05) - 07

© «Наманган» нашриёти. Абдуманноб Мамажонов

МУҲАББАТДАН ЯРАЛГАН ДУНЁ

Муҳаббатдан яралган дунё,
Муҳаббатдан таралган зиё,
Муҳаббатсиз билинг ёронлар,
Тўхтаб қолгай юраклар гўё.
Муҳаббатдан яралган дунё,
Муҳаббатсиз не керак дунё?

Ўчмас кўнгиллардан умрбод,
Мунис оналарга муҳаббат.
Сўнгра киндик қонинг тўкилган,
Хур Ватанга бўлган муҳаббат.
Муҳаббатдан яралган дунё,
Муҳаббатсиз не керак дунё?

Муҳаббатнинг лаззатли оми,
Суйган ёрга чексиз садоқат.
Бағрингга боссанг ором берган,
Фарзандингга булган мурувват.
Муҳаббатдан яралган дунё,
Муҳаббатсиз не керак дунё?

84(54)6-5
АТТОР ДҶКНИ

*Аттор дҷкониға кирдим бир сафар,
Таралиб турарди ундан мушк-анбар.*

*Шамдонға терилган сарвқад оқ шам,
Ёқсанг ёруғ бўлар кечалар, оқшом.*

*Яна қутичада қалампирмунчоқ,
Балодан асровчи, қай вақт-овунчоқ.*

*Атторниинг қўлида садафдай тасбеҳ,
Руҳнинг шифоси бу, ўйлама тош деб.*

*Тагин бир қутида мумёи асил:
Синган суякларнинг давоси деб бил.*

*Кунчиқар ёқдаги токчада китоб;
Шарқдан чиқаётир икки офтоб.*

*Шундай китоблар бор: кўзга тўтиё,
Адабнинг конидир, ақлингга зиё.*

*Неча қутиларда марвариод маржон,
Келинга сотиб ол, укам Умаржон.*

*Уйда ҳам юролмас безаксиз аёл,
Атир-упага ҳам кетади хаёл.*

*Хуллас, бир газнадир аттор дўкони,
Хуш-бўй ҳидларига чулғар дунёни.*

ҚАЙЛАРДАСАН

*Мени илк бор мафтун этган гўзал қайдасан,
Юрагимга ўт солиб кетган гўзал қайдасан?
Тушимдамас ўнгимда курганлигим рост эди,
Тим қора қош-кўзларинг хуснинг узра мос эди.
Қоши қаро гўзалим қайлардасан, согиндим,
Сўзи ширин асалим қайлардасан, согиндим.*

*Эслайсанми, ўшанда сен талаба қиз эдинг,
Ўзинг келиб ёнимга ёзиб беринг шеър дединг.
Қулоқ тутиб сўзингга, боқиб ойдек юзингга,
Киприги қайрилган ёр, кўнгил қўйдим ўзингга.
Қоши қаро гўзалим қайлардасан, согиндим,
Сўзи ширин асалим қайлардасан, согиндим.*

*Яратгандан тиларман муродимга етказ деб,
Мафтуни этган дилбарни қўлларини тутқаз деб.
Ол қулим, деган Аллоҳ, севиш эмаску гуноҳ,
Ўшал севган ёримга етказ, наҳор ё чошгоҳ.
Коши қаро гузалим қайлардасан, соғиндим,
Сузи ширип асалим қайлардасан, соғиндим.*

ХУМО КУШГА

*Хумо қушим-бахт қуши,
Мингларинг севган туши.
Кел, бошимга қўнақол,
Шудир кўнгила хоҳиши.*

*Донга тўлдир хирмонни,
Бут қил чала иймонни.
Юртим гуллаб яшнасин,
Дол қолдириб жаҳонни.*

БЕЧОРА БУЛБУЛ

Чаман ичра очилмай бир гул,
Таратмасдан хушбўй ҳидини.
Шайдо бўлиб унга бир булбул,
Куйлар эди юрак додини.
Куйлар, куйлар бечора булбул,
Ёнар булбул очилмайин гул.

Ногаҳонда тақдир шамоли,
Олиб кетди гулни йироққа.
Насиб этмай гулнинг жамоли
Хайрон булбул қолиб фироққа.
Куйлар, куйлар бечора булбул,
Ёнар булбул очилмайин гул.

Булбул куйлаб дунёда якка,
Гулни севди, севолди фақат.
Нима қилсин севган юракка,
Сиемас ундан ўзга муҳаббат.
Куйлар, куйлар бечора булбул,
Ёнар булбул очилмайин гул.

Д И Л Р А Б О

*Минг тасанно: тонгда келдинг дилрабо, эй дилрабо,
Миннатинг бошимга дурра, марҳабо, эй дилрабо!*

*Кутмаган агёру, ёгий илтифотни мунчалик,
Булдилар ул шум рақиблар зеру-по, эй дилрабо.*

*Тинглагил: ҳар ёнда қушлар сайраётир басма-бас,
Булбулу тўргайда ҳам савти наво, эй дилрабо.*

*Сен билан кулбам ёришди, кўкда кулди офитоб,
Худди подшодай севиндим мен гадо, эй дилрабо.*

*Тоза гулларки, таратмиш атрини, воҳ, ўзгача,
Мушки сочингни олиб эсгай сабо, эй дилрабо.*

*Бунда сувлар ҳам қувонгай қувлашиб анҳор аро,
Айлагай сенга етолмай можаро, эй дилрабо.*

*Сочилур кўзга зийинг, сўзларинг дардга даво,
Тоза бир нурларга тўлди ер-само, эй дилрабо.*

*Қолди ҳайрат бирла Манноб журъатин ёрнинг кўриб,
Шум рақиб додини бермоқ муддао, эй дилрабо.*

МУЧАЛДОШЛАР ТАБРИГИ

Кутлуг бўлсин, тенгдошларим,
Бу йил мучал тўйингиз.
Давраларда жарангласин,
Шўх-шўх қушиқ-куйингиз!

Ўн икки йил қаранг худди
Ўн икки ойдай ўтмиш.
Таълим бериб кўп устозлар,
Қўлларимиздан тутмиш.

Хўроз йили экан бу йил
Кақоглашиб юрайлик,
Шундай мучал йилларидан
Беш-унтасин кўрайлик.

Йилимизнинг ҳар бир кунини
Яратгандан туҳфадир.
Совурмайлик елга уни,
Доим қилайлик қадр!

*Осмонимиз мусаффо-ю,
Соглом бўлсин элимиз.
Ахир, «Сиҳат-саломатлик-
йили» экан йилимиз!...*

2005 йил.

ЎҒЛИМ ХОТИРАСИ

*Ўлим ҳам бир ибрат, эй умри азиз,
Бир кун бу ҳужрани ташлаб кетамиз.
Инсондан эзгулик қоларкан фақат,
Бировга ёмонлик устаб нетамиз?*

*Эрта кўз юмибсан, дилбандим-ўғлим,
Энди хотирангга қилурмигиз таъзим.
Таваллуд бор жойда кетиш ҳам бордир,
Ортиқча «оҳ-воҳ» ҳам гуноҳи азим.*

*Ўғилчам мунчалар эрта кўз юмдинг,
Қабринг ҳам абадий сукутга чўмди.
Фақат бир таскин бор дил юпатгучи,
Порлоқ хотирангни ёдлаймиз энди.*

АТИРГУЛ

Оламда гуллар яшар,
Гулзорларга ярашар.
Кизил гулу атиргул
Гузалликни талашар.

Лола гулларнинг шоҳи,
Бинафша гуллар моҳи.
Лекин гузал атиргул
Севишганлар ҳамроҳи.
Атиргул очила қол,
Сени жондан севади булбул.

ОНА ХАЙКАЛИ ПОЙИДА

Онажон, қошингизга таъзим қилгани келдик,
Боқиб кўз ёшингизга, дардни олгани келдик.

Сездикки бу тарихда ёвузлар кўп, ёғий кўп,
Гоҳ қон оқиб ариқда, бўлган ёмон талотўп,

Ёмонлар бу маконга ҳасад билан қараган,
Улуғ Ўзбекистонга қирон солиб яйраган.

Кодирийлар, чулпонлар тушмади не кўйларга,
Носирийдай ўғлонлар етолмади тўйларга.

Озодликка етишмак ҳеч вақт осон бўлмаган,
Мисоли жавоҳирдак нархи арзон бўлмаган.

Не-не ёру-ёронлар қолди катта майдонда,
Сиз каби онажонлар-бир умрлик армонда.

Онажон, сукут сақлаб, сўзга ҳамдари бўлайин,
Берган тузингиз оқлаб, элга хизмат қилайин.

КҮНГИЛ КҮЙДИМ

Юрагимни сирдоши бўлгин,
Ҳаётимни йўлдоши бўлгин.
Яратсам ишқ-муҳаббат боғи,
Фақат ўзинг наққоши бўлгин.
Кўнгил қўйдим сенга паризод,
Чаманимни айлагил обод.

Тингла айтай дилда боримни,
Тўкиб сенга юрак зоримни.
Муҳаббатим шунчаки эмас,
Қабул этгил дил изҳоримни.
Кўнгил қўйдим сенга паризод,
Чаманимни айлагил обод.

Юз минг қаро қошлар бўлса жам,
Гўзал камон қошли сен ўзинг.
Юзлар ойу кундек тўлса ҳам,
Товланувчи фақат сен ўзинг.
Кўнгил қўйдим сенга паризод,
Чаманимни айлагил обод.

КЎЗИМ КИЙМАС...

*Хей, бу дунё қандай бўлса ҳам,
Севинч билан қаршилай ҳар дам,
Сеҳрлидир кўзимга олам,
Чиқсам ҳамки гоҳо овлоққа,
Кўзим қиймас ташлаб кетмоққа.*

*Баҳорларни кўмсадим қишдан,
Роҳат олдим ҳар бир юмушдан,
Полимадим асло турмушдан,
Боқиб ёшим улғайган чоққа,
Кўзим қиймас ташлаб кетмоққа.*

*Гўдакларнинг кулгуси бунда,
Юракларнинг орзуси бунда,
Кўнгилларнинг кўзгуси бунда,
Куним қолса ҳамки фироққа,
Кўзим қиймас ташлаб кетмоққа.*

*Гоҳи соғман, гоҳида бемор,
Сизга ашғор ёзибман бедор,
Сафингизда доимо мен бор,
Богланган гулу-япроққа,
Кўзим қиймас ташлаб кетмоққа.*

*Ғаниматдир ҳар ютум нафас,
Дунё асло бўлмагай қафас,
Чексиз эрур Маннобда ҳавас,
Таъзимдаман она тупроққа,
Кўзим қиймас ташлаб кетмоққа.*

ЁЛҒОН БҰЛАР...

Атрин сочиб гул ёки ялпиз,
Таралмади бизнинг севгимиз,
Кутолмади мени севган қиз,
Ёлгон бұлар қизлар севгиси.

Ўзга ёрга бошини боглаб,
Падари ўз вақтини чоглаб,
Севгимизга бўлди аёвсиз,
Ёлгон бұлар қизлар севгиси.

Севганимдан айрилиб қолиб,
Кеча-кундуз юрагим тўлиб,
Кўз ёшларим дарёдай бўлиб,
Ёлгон бұлар қизлар севгиси.

ҲИМОЯ АЙЛА...

Эл нияти-дилинда,
Хуррияти-қўлинда,
Тошу тарозусини
Ҳимоя айла, э дўст!

Тиллога тенг саҳроси,
Хушдир обу ҳавоси,
Жайрону оҳусини
Ҳимоя айла, э дўст!

Гуллайверсин боғлари,
Баҳору ёз чоғлари,
Олча-ю олусини
Ҳимоя айла, э дўст!

Боғларга зог қўнмасин,
Ёмон ният-унмасин,
Покиза туйғусини
Ҳимоя айла, э дўст!

Ой оқшом кўкда порлар,
Ерда посбон чинорлар,

Элнинг тинч уйқусини
Химоя айла, э дўст!

Фариштадай безубор,
Гўдак уйғонар саҳар,
Гўдаклар кулгусини
Химоя айла, э дўст!

Кизлар сочин талашар,
Гоҳ ойнага қарашар,
Порлоқ у келгусини
Химоя айла, э дўст!

Бўлмаган ҳеч кимдан кам,
Кам бўлмагай энди ҳам,
Улуғлар орзусини
Химоя айла, э дўст!

ЎЗБЕКИСТОН ХУРМАТИ

*Бўлсин-ей элда азиз ҳар Тоза виждон ҳурмати,
Тоза виждон соҳиби-ул Яхши инсон ҳурмати.*

*Ҳурматин сақлар йигит-қиз Меҳнату заҳмат билан,
Хушбўйи билан ҳавасли Богда райҳон ҳурмати.*

*Отмагил осмонга тош ҳам, Ерни тепма ҳайқириб,
Ул азиз ота-онангдек-Еру-осмон ҳурмати.*

*Фурсатинг олтинга тенгдур, қайтмагай ортига ҳеч,
Қаъбанинг тоши қадарли Тоза имкон ҳурмати.*

*Гарчи йўқ, Манноб, ҳаётда Ота-онангдек азиз,
Не азиз, бил ондин ортиқ Ўзбекистон ҳурмати.*

ТҮҮРТЛИКЛАР

1

Мақтовни жонидай хуш кўрар биров:
Сариёғ сингари мазали мақтов.
Сезмаски, амалдан кетса у агар,
Мунофиқ, сохтагар тош отар дарров.

2

Хотин важоҳатин кўрганда ҳар гал,
Кўнглимда бир фикр топади сайқал:
Дўстларим, аслида шоирга эмас,
Шоир хотинига қўйишсин ҳайкал!

3

Бир бурда нонга сен қилсанг қаноат,
Қандайин бахтдир бу, қандай саодат!
Тилинг қисик бўлмай нокаслардан ҳеч,
Хатто рақиблар ҳам қилишар ҳурмат.

4

Оламга бир нигоҳ ташладим-қолдим,
Тўсатдан ёқамни ушладим қолдим:
Борлиқда минг битта мўъжиза кўриб,
Ҳайрат бармоғимни тишладим-қолдим.

Бойчечак кўз ишқар чуққидан настда,
 Унга гулбарра ҳам бўлур вобаста.
 Булбул навосини созлар баҳорга,
 Жилга ҳам чулдираб қолади аста.

БОБО ДЕҲҚОН

Кеча-кундуз она ер билан,
 Уйқу билмай тиллашган.
 Ғўзасини босса ўт-ўлан,
 Матонат-ла, қаттиқ беллашган.

Ҳашоратга эмлаб ғўзасин,
 Шоналатиб бўлиқ ҳосилни.
 Мўл хирмонга қўшиб ҳиссасин,
 Кадрин баланд кўтарган элни.

Шарафлайман, эй, бобо деҳқон,
 Таъзимдаман ҳазрати инсон!

БОҒЛАРНИНГ

Сулувим сайр этмиш боғда саҳардан,
Атри димоғимга урар боғларнинг.
Мани йўқлаб кепти атай шаҳардан,
Нулкасида ёлғиз юрар боғларнинг.

Соғинганда боғларга мен роз айтдим,
Сириш ошкор айтсам ҳамки, рост айтдим,
Ҳоли келса этар дея ҳоз айтдим,
Ёрим энди сириш сўрар боғларнинг.

Бир мен эмас, боғ ҳам унга дилафзор,
Узумлар йўлига гавҳардай оқар,
Атиргуллар оловли бағрин ёқар,
Арзи ҳолини сезиб турар боғларнинг.

Қушиқ айтар-янграш чиройли оҳанг,
Булбулу жўрларнинг бунда ҳоли танг,
Товуслар саломга келмиш ҳангу –манг,
Соғинганини синаб кўрар боғларнинг.

Эшитганлар қилмоқ бўлар наззора,
Бедоналар «бит-билдиқ»лаб овора,

*Севинч ила кўзёш тўкар фаввора,
Богбони ҳам хаёл сурад боғларнинг.*

*Ёрга атаб боғдан гуллар терай мен,
Тезроқ етиб ёр қўлига берай мен,
Сулув билан дағру-дағрон сурай мен,
Манноб ҳам шарбатин сурад боғларнинг.*

НАВРЎЗ ФАРДЛАРИ

1

*Эй кўнгил баҳори, эй улуғ Наврўз,
Элга олиб келдинг қувонч, янги сўз!*

2

*«Бу кунларга етган, етмаганлар бор»,
Мунча соғинтириб қўйдинг, эй Баҳор!*

3

*Эй она диёрим, сен-эй қора кўз,
Хар тунинг тинч бўлсин, ҳар кунинг-Наврўз!*

4

*Шукрона қилайлик-етдик Наврўзга,
Бодом гуллариини сурайлик кўзга!*

5

*Эй, она диёрим, эй ота макон,
Баҳорий тилаклар тизилгай маржон!*

ЎЗИНГНИ АЛДАДИНГ

Эй, жонгинам, гўзал ёргинам,
Жондан ортиқ севардим сени.
Босган изларимга зоргинам,
Ваъда бериб ўзинг алдадинг,
Чин севгимга вафо қилмадинг.

Ўн саккизга кирганда ёшинг,
Хузурингда эгилди бошим,
Синай дединг сабр-бардошим,
Ўзинг эдинг яқин сирдошим.
Ваъда бериб ўзинг алдадинг,
Чин севгимга вафо қилмадинг.

ШОҲИМАРДОНДА

*Шоҳимардон тонгларини кузатганман,
Шеърларимни унга қараб тузатганман.
У ерда ҳам булбул сайраб кетар роса-
Тоғу-тошлар орасида қандай маза!*

*Булбул эмас, гўё шоир куйлагандек,
Айтолмаган армонларин суйлагандек.
Булбул куйи саҳардан то саҳаргача,
Назаримда куй тугамас маҳшаргача.*

СУБҲИДАМДА

*Қаршимдаги баланд боғдан
шўх садолар келади.
«Ялла» кўчиб келаган чоғда,
Туй-томоша бўлади.*

*Қолган пайтлар булбул билан
биз қоламиз оламда.
Олам куйга тўлғай бирдан,
Тинглангиз субҳидамда.*

КУЛИ ҚУББОН

*Хайратомуз нарса кўндир дунёда
Кули Куббон бунга ёрқин бир мисол:
Тонгданоқ эсади майин шаббода,
Оқшом им қоқади самода ҳиллол.*

*Тоглар буюклигин акси-кўлдаги,
Буюк табиатга тиниқ бир кузгу.
Онанинг кўксидан сунт келган каби-
Тогларининг бағридан сизиб оқар сув.*

ОДДИЙ ФАЛСАФА

*Бўлса ер, сув, сўлим табиат,
Меҳнат қилсанг баҳолги қудрат.
Бир бурда нон бўлмаса миннат,
Бу дунёда ўшадир жаннат.*

*Соя бўлса мармар бир манах,
Кўнгил бўлса ундан-да муз-ях,
Бўлса уйнинг қаронгу ва зах,
Бу дунёда ўшадир дўзах.*

ЗАРУРАТ

*Битта қушга ҳам сув керак,
Ҳам дон керак, дейдилар.
Йигитга-чи сулув керак,
Ошён керак, дейдилар.*

*Бир жуфт қушга сайрагани
Битта дарахт бўлса бас.
Одам эса, яйрагани
Дунёни қилар ҳавас.*

ҚУШЛАР ВА ЖИЛҒАЛАР

Мен қушларни жилғаларга

Ўхшатаман баъзида.

Ҳа, бирмунча ўхшашлик бор

Улар яшаш тарзида.

Жилга қушдай жаранглайди,

Тоғу-тошлар ошади.

Ён-верига аланглайди.

Ва олдинга шошади.

«ҚУШҚУНМАС»

*Бу кўҳна дунёни еру-осмонсиз,
Дарахту-қушларсиз тасвирлаб бўлмас.
Ва лекин қушлар ҳам бўлмас маконсиз,
қушлар ҳам ҳар қандай бутага қўнмас.*

*Сегасойда кўрдим: «Қушқўнмас» деган,
Тиконли бир бута турар қаққайиб.
Исмига яраша, қуш-қўнмас экан,
Бисоти тиконин тураркан сайиб.*

ХАЗИЛ ВА ЧИН

*Мени танимаслар
Ҳатто шаҳарда,
Кўриниб турсам ҳам
Тонгда, саҳарда.*

*Шоир босиб кетди
Бутун ўлкани.
Шеъримни танишса
Ўша бўлгани...!*

МУНДАРИЖА

Муҳаббатдан яралган дунё	3
Аттор дўкони	4
Қайлардасан	5
Хумо қушига	6
Бечора булбул	7
Дилрабо	8
Мучалдошлар табриги	9
Ўғлим хотираси	10
Атиргул	11
Она ҳайкали пойида	12
Кўнгил кўйдим	13
Кўзим қиймас	14
Ёлгон бўлар	16
Ҳимоя айла	17
Ўзбекистон ҳурмати	19
Тўртликлар	20
Бобо деҳқон	21
Богларинг	22
Наврўз фардлари	23
Ўзингни алдадинг	24
Шоҳимардонда	25
Субҳидамда	26
Кўли Қуббон	26
Оддий фалсафа	27
Зарурат	28
Қушлар ва жилғалар	29
«Қушқунмас»	30
Ҳазил ва чин	30

Адабий-бадний нашр

Абдуманноб МАМАЖОНОВ

ХАЗОН БЎЛМАС АТИРГУЛ

(ШЕЪРЛАР)

Муҳаррир:
Саҳифаловчи:
Тех. муҳаррир:
Мусахҳиҳ:

**Жамолиддин МУСЛИМ.
И.ТОШХОЖАЕВ.
Ғ. МУЛЛАБОЕВ.
С. ХОЖАЕВ.**

Теришга 27.04.2005 йил берилди. Босишга 3.05.2007 йил рухсат этилди.
Газета қоғозига офсет усулида босилди. Бичими 60x84. 1/16. Ҳажми 2,0
босма табоқ. Адади 1000 нусха. Буюртма № 287. Баҳоси келишилган нархда.

«Наманган» нашриёти. Наманган шаҳри Навсий кўча 36-уй.
«Чуст босмахонаси» МЧЖ, Чуст шаҳри, Сўфизода кўчаси, 8-уй.